**ПРОЕКТ**

**Р Е П У Б Л И К А  Б Ъ Л Г А Р И Я**
**МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО**

---

**Наредба**

**за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 2011 г. за здравните изисквания към гробищни паркове (гробища) и погребването и пренасянето на покойници**
(обн., ДВ, бр. 36 от 2011 г.)

**§ 1.** В чл. 3 се създава ал. 3:

„(3) Гробищните паркове, включително и тези по чл. 24 от Закона за вероизповеданията се вписват в публичния регистър по чл. 36, ал. 3 от Закона за здравето.“

**§ 2.** В чл. 4 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „лицата, които управляват“ се заменят със „собствениците на“, а след думите „гробищните паркове“ се добавя „или оправомощени от тях лица“.

2. В ал. 2 думите „управляващи гробищните паркове“ се заменят с „по ал. 1“.

3. Създават се ал. 3 и 4:

„(3) Собствениците на гробищните паркове (гробищата) или оправомощените от тях лица са отговорни за управлението и поддържането на гробищните паркове и изпълнението на изискванията на тази наредба.

(4) Собствениците на гробищните паркове (гробищата) поддържат база данни за редовете и парцелите, броя на гробните места и дата на извършените погребения във всяко едно от тях.“

**§ 3**. В чл. 5 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Местоположението, размерите и цялостното устройство на гробищните паркове се определят въз основа на действащите общи и подробни устройствени планове на урбанизираните територии и подробни устройствени планове за парковете и градините. При проектирането на гробищните паркове се спазват нормативите за площ на терена по чл. 31, ал. 2 от Наредба № 7 от 2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони (ДВ, бр. 3 от 2004 г.).

2. В ал. 3 след думите „гробищния парк“ се добавя „по решение на общинския съвет“, а съюзът „с“ се заменя със „само за“.

**§ 4.** В чл. 6 се създава ал. 3:

„(3) При разкриване на нови и/или разширение на съществуващи гробища собственикът изготвя или възлага изготвянето на хидрогеоложко проучване на нивото на подпочвените води на новите терени. Разкриването на нови или разширението на

съществуващи гробищни паркове се допуска само при условие, че хидрогеоложкото проучване е показало, че предвидените терени отговарят на изискванията на ал. 1, т. 4 и ал. 2“

**§ 5**. В чл. 7 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създават се ал. 2 и 3:

„(2) Разпоредбата на ал. 1, т. 9 не се прилага за гробищата, изградени в населени места по смисъла на § 1, ал. 2, т. 4 и 5 от Наредба № 7 от 2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони (ДВ, бр. 3 от 2004 г.) и за гробища, в които се извършват погребвания само на лица от вероизповедания, регистрирани по Закона за вероизповеданията, и чиито верски убеждения и принципи не позволяват изграждането на тоалетни на гробищния парк.“

„(3) Разпоредбата на ал. 1, т. 10 не се прилага за гробищата, изградени в населени места по смисъла на § 1, ал. 2, т. 4 и 5 от Наредба № 7 от 2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони.“

**§ 6.** В чл. 8 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Когато гробищата са разположени на труднодостъпни терени и изграждането на ограда е затруднено и/или невъзможно се допуска ограждането да се извърши чрез естествени материали (зелен пояс, жив плет и други).“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и се изменя така:

„(3) В гробищните паркове се осигурява течаща вода:

1. за питейно-битови цели, отговаряща на изискванията на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (ДВ, бр. 30 от 2001 г.), с която се захранват чешми, предназначени за пиене и измиване, за работни и санитарни помещения, както и за сгради и помещения, предназначени за извършване на богослужение и религиозни обреди или други ритуали (панихиди, помени и други.); и

2. за цели, различни от питейно-битовите - измиване на алеи, паметници и други. В тези случаи на чешмите, които са захранени с вода, различна от питейна, се поставят трайни табели, обозначаващи че водата не е годна за пиене.“

3. Създава се нова ал. 4:

„(4) В гробищните паркове, изградени в населени места по смисъла на § 1, ал. 2, т. 4 и 5 от Наредба № 7 от 2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони се допуска осигуряване само на течаща вода за целите по ал. 3, т. 2.“

4. Досегашните ал. 3 и 4 стават съответно ал. 5 и 6.

5. Създава се ал. 7:

„(7) Собствениците на гробищните паркове осигуряват почистване на изоставените гробни места, алеите и пространствата между гробовете, с цел осигуряване на безпрепятствен достъп до местата по чл. 9.“

**§ 7**. В чл. 10, ал. 1 думите „или гробището“ се заменят с „(гробището)“.

**§ 8**. В чл. 12, ал. 1 думите „или гробището“ се заменят с „(гробището)“.

**§ 9.** В чл. 17 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„ (2) Погребване извън гробищен парк (гробище) се допуска по изключение само на висши духовни лица от вероизповедания, регистрирани по реда на Закона за вероизповеданията, след решение на управителните им органи.“

2. Създава се ал. 3:

„(3) Погребването на лицата по ал. 2 се допуска само на терени, извън урбанизираната територия на населените места, върху които има изградени сгради за извършване на богослужение или за провеждане на религиозни обреди и церемонии.“

**§ 10**. В наименованието на Раздел III след думата „покойници“ се добавя „(тленни останки)“.

**§ 11.** В чл. 19 се създава ал. 3:

„(3) Лицата, които извършват дейности по подготовката на тленните останки за погребване и пренасяне работят с лични предпазни средства, определени по реда на Наредба № 3 от 2001 г. за минималните изисквания за безопасност и опазване на здравето на работещите при използване на лични предпазни средства на работното място (ДВ, бр. 46 от 2001 г.).“

**§ 12.** В чл. 20 се правят следните изменения:

1. В ал. 5 след думата „определени“ се поставя запетая и се добавя „от собственика на гробището“;

2. В ал. 6 думите „или гробището“ се заменят с „(гробището)“.

**§ 13.** В чл. 21 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „употреба от министъра на здравеопазването“ се заменят с „предоставяне на пазара по реда на Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди (ОВ, L 167, 27.06.2012 г.) или на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, при спазване на условията на издаденото разрешение и на изискванията, посочени на етикета.“

2. Създават се ал. 3 и 4:

„(3) Транспортните средства по ал. 1 се оборудват със средства за отчитане на температурата в товарния сектор.“

„(4) Пренасянето на покойници по чл. 23, ал. 1 и чл. 24, ал. 1 се осъществява с транспортни средства по ал. 1, оборудвани със специализирани охладителни системи.“

**§ 14.** Член 22, ал. 1 се изменя така:

„(1) Покойниците, починали от заболяванията: холера, чума, петнист тиф, коремен тиф, антракс, туберкулоза (с бацилоотделяне), вирусни хеморагични трески и полиомиелит или от установено ново, непознато опасно заразно заболяване, се поставят в плътно затварящи се полиетиленови чували, поставени в плътно затворени дървени

ковчези, облицовани отвътре с ламарина. Дъното на ковчезите се посипва с прахообразен биоцид, разрешен за предоставяне на пазара по реда на Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди или на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, за продуктов тип 2 с доказано спороцидно действие, при спазване на условията на издаденото разрешение и на изискванията, посочени на етикета.“

**§ 15.** Член 23, ал. 2 се изменя така:

„(2) В случаите по ал. 1, т. 2 и 3 дъното на ковчега/контейнера се покрива със стърготини или се поставя абсорбиращ дюшек, и се посипва с прахообразен биоцид, разрешен за предоставяне на пазара по реда на Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди или на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, за продуктов тип 2 с доказано спороцидно действие, при спазване на условията на издаденото разрешение и на изискванията, посочени на етикета,“

**§ 16.** Член 24 се изменя така:

„Чл. 24. (1) Пренасянето на покойници от територията на Република България в друга държава се допуска с разрешение на директора на съответната регионална здравна инспекция.

(2) Пренасянето по ал. 1 се извършва в метален ковчег с филтрираща система, в плътен дървен ковчег, облицован отвътре с ламарина или в плътно затворен транспортен контейнер.

(3) При пренасянето на покойници в ковчези/контейнери дъното на ковчега/контейнера се покрива със стърготини или се поставя абсорбиращ дюшек и се посипва с прахообразен биоцид, разрешен за предоставяне на пазара по реда на Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди или на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, за продуктов тип 2 с доказано спороцидно действие, при спазване на условията на издаденото разрешение и на изискванията, посочени на етикета.

(4) Ковчезите по ал. 2 се затварят херметически и/или се запояват и се пломбират.

(5) Когато се транспортират кремирани останки, те трябва да са защитени в подходящ за целта контейнер, чието съдържание трябва да е ясно идентифицирано.

(6) Контрол за спазването на здравните изисквания по ал. 2 и 3 се извършва от държавен здравен инспектор преди полагане на тленните останки в ковчега или транспортния контейнер.

(7) Херметизирането или запояването и пломбирането на ковчега, съответно затварянето на транспортния контейнер се извършва в присъствието на представител на Агенция „Митници“.“

**§ 17.** Създава се чл. 24а:

„**Чл. 24а**. (1) За получаване на разрешение по чл. 24, ал. 1 се подава заявление до директора на съответната регионална здравна инспекция, по образец съгласно приложение № 2, към което се прилагат:

1. копие на съобщение за смърт;
2. копие от смъртния акт или препис-извлечение от акт за смърт;
3. копие на документ за самоличност на починалото лице;

4. копие на разрешение за кремация - когато е извършена такава;

5. копие на удостоверение, издадено от лекар със специалност „Съдебна медицина“ – когато е извършена аутопсия и/или обработка на тленните останки;

6. пълномощно или копие на договор с погребална агенция – когато заявлението се подава от упълномощено лице;

7. документ за платена такса.

(2) Заявлението по ал. 1 се подава от съпруг/съпруга, роднина или упълномощено от тях лице или длъжностно лице.

(3) Когато заявлението се подава от погребална агенция, която не е регистрирана на територията на Република България към заявлението по ал. 1 се прилага и документ за актуална регистрация съгласно законодателството на съответната държава по регистрация.

(4) При подаване на заявлението длъжностно лице от регионалната здравна инспекция проверява приложените документи, и когато установи непълнота или нередовност, дава указания на заявителя за отстраняването им в срока по ал. 5.

(5) В срок до 24 часа от подаване на заявлението регионалната здравна инспекция извършва проверка за спазване на изискванията на чл. 24, ал. 2 и 3 и на изискванията на чл. 21, ал. 2- 4 по отношение на транспортното средство, в случаите когато същото е регистрирано извън територията на Република България.

(6) В срок до 24 часа от получаване на документите по ал. 1, 3 и 4 и извършване на проверките по ал. 5 директорът на регионалната здравна инспекция издава разрешение по образец, съгласно приложение № 3.“

**§ 18.** В чл. 26, ал. 3 се изменя така:

„(3) Гробовете, от които са извадени тленни останки, при засипването им се дезинфекцират с подходящи биоциди, разрешени за предоставяне на пазара по реда на Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди или на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, при спазване на условията на издаденото разрешение и на изискванията, посочени на етикета.“

**§ 19.** Създава се чл. 27:

„**Чл. 27**. При репатриране на покойник (тленни останки) от друга държава на територията на Република България същите се придружават със следните документи:

1. смъртен акт или друг документ, в който е посочена причината за смъртта;

2. документ от компетентните органи на съответната държава, удостоверяващ, че покойникът (тленните останки) не представлява епидемиологична опасност.

**§ 20.** Създава се ново Приложение № 2:

„Приложение № 2 към чл. 24а, ал. 1

Вх. №……/…….

(дата)

ДО ДИРЕКТОРА

НА РЗИ…….

ЗАЯВЛЕНИЕ

от……

(трите имена на лицето или фирма на юридическото лице)

в качеството на ……

(съпруг/съпруга, роднина, упълномощено лице или длъжностно лице)

адрес: гр./с……

ЕИК:……..

(когато се подава от погребална агенция, регистрирана на територията на Република България)

тел. …….…….

УВАЖАЕМИ …….....,

Заявявам желанието си да ми бъде издадено разрешение за пренасяне на покойника/тленните останки на/ урната на:…….

……...

(име, презиме и фамилия на починалия)

роден/а на ……....

(дата и място на раждане)

починал на……. в гр./село …….

причина за смъртта:..……...

Пренасянето ще се извърши със специализирано транспортно средство…….....

(вид на транспортното средство, регистрационен номер)

собственост на…….....

(наименование на физическото или юридическо лице)

вписано под №……в публичния регистър на обектите с обществено предназначение, воден от Регионална здравна инспекция - ……...

по маршрут от……. през ……

до ……..……

Прилагам следните документи:

1. копие на съобщение за смърт;
2. копие от смъртния акт или препис- извлечение от акт за смърт;
3. копие на документ за самоличност на починалото лице;
4. копие на разрешение за кремация, ако е извършена такава;
5. копие на удостоверение, издадено от лекар със специалност „Съдебна медицина“ – когато е извършена аутопсия и/или обработка на тленните останки;
6. пълномощно или копие от договор с погребална агенция;
7. документ за актуална регистрация съгласно законодателството на съответната държава по регистрация - когато заявлението се подава от погребална агенция, която не е регистрирана на територията на Република България;
8. документ за платена такса:

□ на каса □ ПОС терминал □ банков път

Желая да получа издадения във връзка с административната услуга документ по начин, отбелязан по-долу. В случай на получаване като куриерска или пощенска пратка, декларирам, че пощенките разходи са за моя сметка, платими при получаването му за вътрешни пратки и предварително при международна пратка и съм съгласен документите да бъдат пренасяни за служебни цели:

□ от звеното за административно обслужване на Регионалната здравна инспекция лично или чрез упълномощено от мен лице;

□ чрез лицензиран пощенски оператор на адрес: ……..

□ като вътрешна препоръчана пощенска пратка (разходите за изпращане са за сметка на заявителя на услугата и се заплащат при доставката);

□ като вътрешна куриерска пратка чрез……. (разходите за изпращане са за сметка на заявителя на услугата и се заплащат при доставката);

□ като международна препоръчана пощенска пратка (разходите за изпращане са за сметка на заявителя на услугата и се заплащат при заявяване на услугата) на адрес: ……..

(точен адрес за получаване на документа)

□ по електронен път на електронен адрес: .....

съгласно изискванията на Закона за електронното управление и Наредба за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги

Забележка:
Вярното се отбелязва с Х.

С подписване на настоящото заявление изразявам своето съгласие Регионална здравна инспекция - …… да обработва, съхранява и архивира личните ми данни чрез компютърни и други системи, съгласно изискванията на Закона за защита на личните данни, с цел осъществяване на законово регламентираните функции.

Уведомен/а съм за целта и средствата за обработка на личните ми данни, доброволния характер на предоставянето на данните и сферата на ползването им, както и с правото ми на достъп до и на коригиране на събраните данни.

Дата ..... г. Заявител:…….....

Гр. …….. (подпис)

Забележка: Услугата може да бъде заявена със заявление на гише в звеното за административно обслужване, или по пощата. Заявлението може да бъде подавано и по електронен път, подписано с електронен подпис, основан на квалифицирано удостоверение за електронни подписи или квалифициран електронен подпис.“

**§ 21**. Досегашното приложение № 2 към чл. 24, ал. 1 става приложение № 3 към чл. 24а, ал. 6 и се изменя така:

„Приложение № 3 към чл. 24а, ал. 6

РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ …….

**РАЗРЕШЕНИЕ**
**ЗА ПРЕНАСЯНЕ НА ПОКОЙНИК/ТЛЕННИ ОСТАНКИ/ УРНА ИЗВЪН СТРАНАТА**

№ ...../.....

На основание на чл. 24, ал. 1 от Наредба № 2 от 2011 г. за здравните изисквания към гробищни паркове (гробища) и погребването и пренасянето на покойници,

**Р А З Р Е Ш А В А М**

пренасянето на покойника/тленните останки на/ урната на:……..
(име, презиме и фамилия на починалия)

дата и място на раждане: …….
починал на ……. в гр./село ……..
причина за смъртта ……...

Покойника/тленните останки/ урната ще бъде пренесен с .....
(вид на транспортното средство, регистрационен номер)
по маршрут от ……
през .....
до.....

Пренасянето на трупа да се извърши в херметически затворен метален ковчег с филтрираща система, в плътен дървен ковчег, облицован отвътре с ламарина, запоен и пломбиран, или в плътно затворен транспортен контейнер.

Дъното на ковчега/контейнера да се покрие със стърготини или да се постави абсорбиращ дюшек, и се посипе с прахообразен биоцид, разрешен за предоставяне на пазара по реда на Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди (ОВ, L 167,

27.06.2012 г.) или на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, за продуктов тип 2 с доказано спороцидно действие, при спазване на условията на издаденото разрешение и на изискванията, посочени на етикета.

ДИРЕКТОР: .....

**Преходни и заключителни разпоредби**

**§ 22.** В срок до шест месеца от влизането в сила на тази наредба вписаните в регистъра по чл. 36, ал. 3 от Закона за здравето транспортни средства за превоз на тленни останки се привеждат в съответствие с изискванията на чл. 21, ал. 3 и 4.

**§ 23.** В § 2, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на Наредба № 12 от 2018 г. за здравните изисквания към обществените перални (обн., ДВ, бр. 98 от 2018 г.) накрая се поставя запетая и се добавя „с изключение на изискванията по чл. 10, които се съобразяват при наличие на технически възможности“.

**КИРИЛ АНАНИЕВ**

*Министър на здравеопазването*